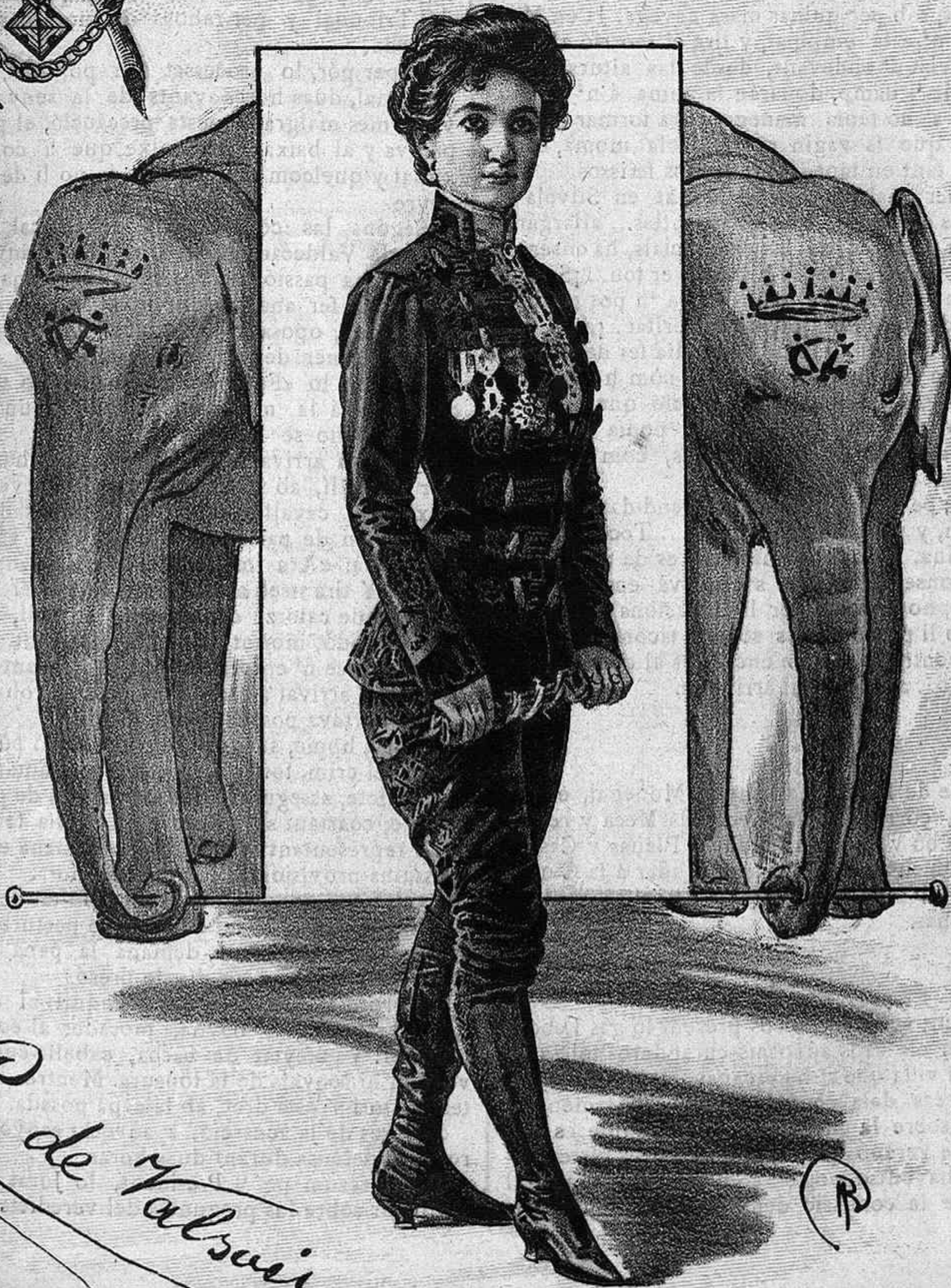

SETMANARI CATALA

10 CENTIMS lo número

de Valsuis

De dijous á dijous

Dingú 's podia esperar que 'l desgastament dels conservadors anés tan depressa, que tot ho ha devorat lo monstre de la opinió pública, en las pocas setmanas que fan de govern y ben bé que se 'n tenen ells mateixos la culpa. Clar s' ha mostrat un' altra vegada el gènit de 'n Silvela; rès de las imposicions de 'n Cánovas del Castillo; tots els modos de fer y de contemporisar de 'n Sagasta, son els que 'n porta encomanats... mostrantse l'home fluix de l' altra vegada, com quefe de son partit; que 'n disposa més en Maura, promovent això gran guerra, que han entaulat els diaris de gran circulació y aplaudeixen els uns y els altres.

Tampoch el partit lliberal, anomenemlo aixís per enténdrens, sab per quinas mars navega. Ja en Montero Ríos n' está empipat, y tira el morrió al foch, y com previst d' endevant, desde las alturas ahont Júpiter forja 'l llamp, donarán la poma á n' en Moret, que ja s' ho tenia manegat pera formar un dels dos partits que 's vagin repartint la moma, cambiantse de tant en tant... pera fernos felissos.

Lo primer mal pás que ha donat en Silvela ha sigut en las eleccions, que allargantlas... allargantlas, fins á després de las provincials, ha ensenyat com anava guarnint lo jas pera caurer tou... ¡Sembla que ab quatre mesos de temps!... Ja 'n pot predicar en Maura de bons desitjos, de sinceritat... ¡pe 'l tonto que se 'l creguil! Que no las podia fer desseguida las eleccions de diputats á Corts, com ho va fer l' altra vegada? Solzament la Revolució que 'ns volia portar en Maura desde 'l ministeri, podia serne excusa; però aquést farà Revolucions, com ara plouhen figas.

Per això; pe 'l dualisme entre candidats del mateix govern, y perque en Sánchez... Toca es ministre de Marina. sense 'ls marinos; es de pensar que 'l govern conservador que s' ho vá empendre ab tanta fúria, no arribi á fer las eleccions anomenadas... si no li posan mitjas solas y tacóns, y gracias que no té contrincant, que encara es al coverot, que sinò fós aixó... ni menos hi arribaria.

*
**

L' arcalde de Barcelona, senyor Monegal, encara es á Madrit, corrent de la Ceca á la Meca y removent'ho tot, bò y jugant á fet ab en Planas y Casals, que busca amichs puntals ¿pera ajudar á la Ciutat? Cá, no... res d' aixó, per sostenirse á n' ell mateix, que fá tantinas.

*
**

Mentrestant aquí, ja de cos present lo gas Lebón, malgrat que els seus advocats-curanderos mirin de allargarli la vida que s' ha escapat... ¡també s' escapan las buscas dels contadors!... l' Ajuntament ha discorregut sobre la qüestió de l' aygua, que es un' altra lley de vereno que hem d' engollir els ciutadans, y no haventse pogut convenir, han deixat el dictámen de la comissió demunt de la taula, per

que pugan assessorarse'n tots els concejals... que 's veu que no 'n sabían res lo día de sessió.

Ja que s' han de gastar una borratxera de mils pessetas ab aygua, ¡fassin el fávör de que sigui bona y sobre tot que l' aygua hi siga! ¡Com que aquets assumptos passen per Moncada!...

*
**

Per més qu' aquí la premsa diaria gayre bé no n' ha parlat, y que sembla repugna ocuparse'n; es tant extraordinari el cas d' un judici per Jurats, que s' ha vist á Logroño, condemnant á mort al párroco de Torrecilla de Cameros, en Victoriá Valdecantos, fill d' una germana d' en Manel Ruiz Zorrilla; que transcribím alguns párrafos de *El Imparcial*, diari de Madrit, número 12558.

Lo nombrós públich que volia concórrer á la vista, no ha pogut entrar á la sala, que per disposició del Tribunal y per rahons de moralitat, ha restat tancada.

Ja per pór, lo processat fou portat á la Sala del Tribunal, duas horas avants de la senyalada per la vista, mes malgrat aquesta precaució, el poble l' esperava y al baixar del cotxe que 'l conduhia, fou xiulat y quelcom de més, que ja no li devia agradar gayre.

Segóns las conclusions del Fiscal, lo capellá Victoriá Valdecantos, de trenta tres anys de edat, sentia una passió sacrílega per Gayetana Martínez, que volia fer anar á viurer ab ell en qualitat de majordona, oposants hi la xicota. Enfadat lo capellá, lo primer de Septiembre passat va anar á esperarla en lo «Fons del Espinar», ab una navaja d' afeytar á la má, embolicada ab un mocador, pera que no se li tanqués.

Quan vá arribar la Gayetana, qu' havia de passar per allí, ab lo somris als llavis và dirli que baixès del cavall ahont anava montada, dihent que tenían de parlar. Ho feu ella y vá exclamar lo capellá: «Ara 'm pagarás tos desdenys é ingratituds». Y tirantseli al damunt, li vá fer varias feridas: una de catorze centímetres al coll, que casi li tallá en rodó, morint la xicota al instant. Realisat l' assassinat, se n' entorná al poble, llensant p' 'l camí la navaja; arribat á casa, 's mudá la roba, cremant la que portava posada, bruta de sang.

Aquest home, senyalat per la opinió pública com autor del crim, fou detingut, y preguntat, confessá son delictes, assegurant que un impuls de gelos irresistible, coartant sa voluntat, li havia fet cometre.

Lo representant de la Lley, demana en sas conclusions provisionals la pena de mort.

La defensa sosté la irresponsabilitat del clergue, per haver realisat lo fet en estat de perturbació mental y alegant atenuants, demana la pena de catorze anys, vuty mesos y un día de presó.

Lo processat se presenta tranquil al acte de la vista; vestit negre, boyna, mocador al coll y botas de color. Va afeytat de barba, cabells curts y no 's veuhen ni senyals de la tonsura. Mentres dura l' interrogatori s' está dret, ab la capa posada.

Després de la acusació, l' advocat senyor Montero, fá la defensa durant duas horas.

Fet lo resúm pe 'l President, lo Jurat se 'n vá á deliberar sobre las preguntas del veredictes. La sec-

ció de dret, imposa al ex-párroco de Torrecilla, la pena capital.

Lo processat s'esperava ab tota tranquil·litat, contestant á son defensor que l'aconsolava, que contava menjar tranquil·lament, malgrat que 'l'condemnessin á la forca. Després al llegir la sentència, la fesomia se li aná descomponent, y quan lo magistrat ponent digué las paraulas «á la pena de mort», Valdecantos arrencá en horribles blasfemias, que produhiren pena y repugnancia á quants se l'ascoltaren.

Lo reo s'ha negat á firmar la notificació de la sentència, que la opinió estima atemperada al veredict de dels jutjes populars.

LA TOMASA, que no es partidaria de la pena capital, deplora un altre cop, que no hi hagi á Espanya un sistema de presons prou ferm pera recullir aquesta fera.

*
*
*

Notas d'art, ¡ay! prou 'n tenim en cartera, però qui es que las descriu després d'aquesta crónica tan llarga y tant negra, que fá erissar els cabells al llegirla... Demanant perdó als nostres abonats setmanals, prometém fer la Revista més alegre lo dijous vinent, fins á quin día se despedeix de vostés lo seu S. S.

CALIXTE PI y XARAU.

TEATROS

LICEO

Conforme se prometé en los cartells d'abono, la setmana pasada tingué lloch l'estreno de la ópera en un acte *Giovanna di Napoli* llibre traduhit del francès per lo conegut literat Sr Bignotti ab música del mestre catalá Sr. Manen

Lo defecte principal d'aquesta ópera, es sens dupte lo llibre, que ab tot y anunciarse com á poema, es un esbós tant petit de obra teatral que ab ella se fá impossible la més petita inspiració.

Ab tot y defecte tan important, lo Sr. Manen ha donat probas de ser un conciensut compositor que no duptém veurá coronats sos esforços en obras successivas y que li donguin motiu á esbarjir son múmen é inspiració.

En *Giovanna di Napoli* se li pot perdonar per ser sa primera obra cert excés que hi há en alguns instruments com també en la falta de originalitat, puig que al sentir sas meledias, sense volguer l'espectador recorda a tras obras entre ellas á *Cavalleria* y *La Boheme*.

L'autor sigué agassatjat al final del concertaut (qu' es la pessa capital) y al final de la ópera, junt ab los artistas Srta. Ferrani y Srs. Angjoletti y Menotti, á quins l'autor pot quedar sumament agraht per son estudi y bona voluntat.

En la tarde del diumenje se dongué una representació de *L Africana* com á funció de proba pera lo jove tenor catalá Sr. Utor, que causá gran admiració sa veu fresca, de timbre inmillorable y potentia, com pocas se n'han sentit, arriant en alguns moments de la ópera, á recordarnos l'inolvidable Gayarre

A Utor li falta coneixement artístich que á no cambiar son modo de ser, duptém que l'pugui possehir, puig del mateix modo brillant que debutá diumenge en lo Liceo, ho feu fá més d'un any en lo teatro Gran-Via ab la ópera *Marina* y en abduas obras hi vejerem lo mateix artista iucipient y abduas vegadas, s'han pogut acabar las obras gracias á la gran forsa de voluntat y companyerisme dels artistas que l'han acompanyat.

Molt celebrariám que lo senyor Utor se 'n convencés y se dediqués á estudiar y á volguer ser un artista, que qualitats té pera serho.

PRINCIPAL

La companyia Tubau-Palencia ha tornat á sortir á las taulas d'aquest vell teatro, pera donar á coneixer obras dels moderns dramaturgs extrangers y que fins ara poch conegudas per haver sigut solzament representadas en idiomas que l'comú del públich desconeix, no poguent en conseqüencia treurer lo desentrellat de la obra.

Lloable es lo propósit y voldriám que 'l'públich cõrrespongués á tals lloansas que sentiríam veurer fallidas, pero bó fora que la Empresa rebutjés á las soporíferas y pesadas com la *Hedda Gabler*, que per bona voluntat que hi hagi en los espectadores, es impossible resistir sense que domini l'ensopiment.

Además hauria de ser escrupulosa en sols acceptar traduccions bon fitas del original pero no arreglos d'altres idiomas que un cop arreglats á nostra escena, no 'n queda apenas res de lo que pensá y escrigué son autor matriu.

Aixó creyém que es lo que ha passat ab la *Hedda Gabler*, arreglada per los senyors Jordá y Costa, que en son treball sols s'hi observa bona voluntat.

Lo públich, ab tot y sortir esgarriat de la representació de aquella ferós *Hedda Gabler* (una moderna *Medea*) no ha escatimat los aplausos á la eminent Tubau, que en lo desempenyo de la protagonista demostrá haverhi fet un estudi conciensut, aixis com també á la companyia que la secundá admirablement.

Retirada ja *Hedda Gabler*, se obla que 's prepara *Resurrección* obra de Tolstoi, que actualmen es lo gran éxit dels principals teatros de Fransa y Alemanya, á qual fi y ab l'objecte del bon éxit degut, será presentada en aquest teatro ab decorat y trajos exprofessos.

TIVOLI.— CIRCO-EQUESTRE

L'éxit que ha tingut la célebre domadora d'elefants Mlle. Volsois es tant important, que la Empresa Alegria, ha fet los possibles de lograr nova reconferma no escatimant sacrificis de cap classe

Ab tot y aquet número ser tant notable y que ha causat tant gran admiració á nostre públich, la Empresa no 's dona per satisfeta y pera la present setmana anuncia nous debuts.

D'aixó se 'n diu, entendrehi.

GRAN-VIA

Després del duo *Noel et Desanges* han trepitjat las taulas de aquet escenari las germanas Castellá que si bé no son célebres batllarinas flamencas com dihen los cartells, son n'obstant unas reals *jembras* que donan l'opi y que per la *frescor* de sas carns y mohiments un xich lascius han entussiasmat en las funcions que han pres part.

Pera ahir estava anunciat lo debut de *La bella Belen* que segons fama, es lo més notable que hi há en lo género *infimo*; nom que 's dona avuy dia al género atractiu de cafés cantants.

NOVETATS

Lo senyor Emili Mario, fill del malograt actor d'aquest mateix nom es l'autor de la comedia en tres actes *La ciclón*, estrenada á n'aquest teatro la setmana passada ab éxit regular.

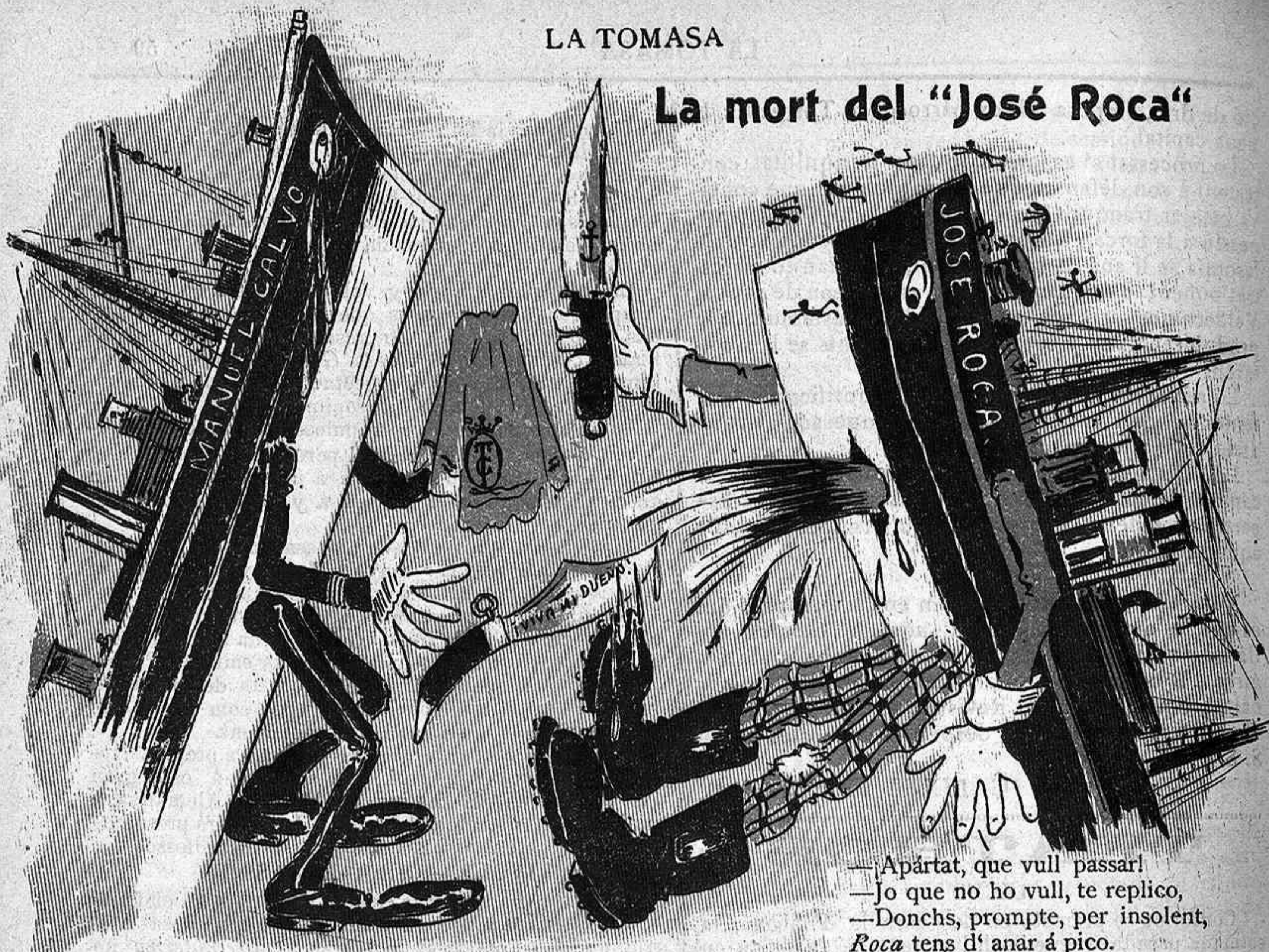
Aquesta comedia ó millor dit *vaudeville*, encara que ben parlada y correctament escrita, no pot ser que entussiasmi al públich barceloní que acostuma á anar al teatro per algo més que passar el rato, com té de succehir ab la obra de Mario.

La ciclón, pot haber agradat á Madrid per lo lleuger y trivial de son argument que sembla es lo que agrada á aquell públich, pero aqui no pasará de ser un saynete en tres actes y serán com llensadas al pou las qualitats esmentadas

Sembla que hi há en proposit donar alguna funció de ópera italiana, per lo que 's conta ab lo concurs de la célebre Huguet y del eminent tenor Tedeschi.

Si 's confirma y lo conjunt artístich es homogeni, creyém que ara que está tancat lo Liceo, donaria bons resultats á la Empresa.

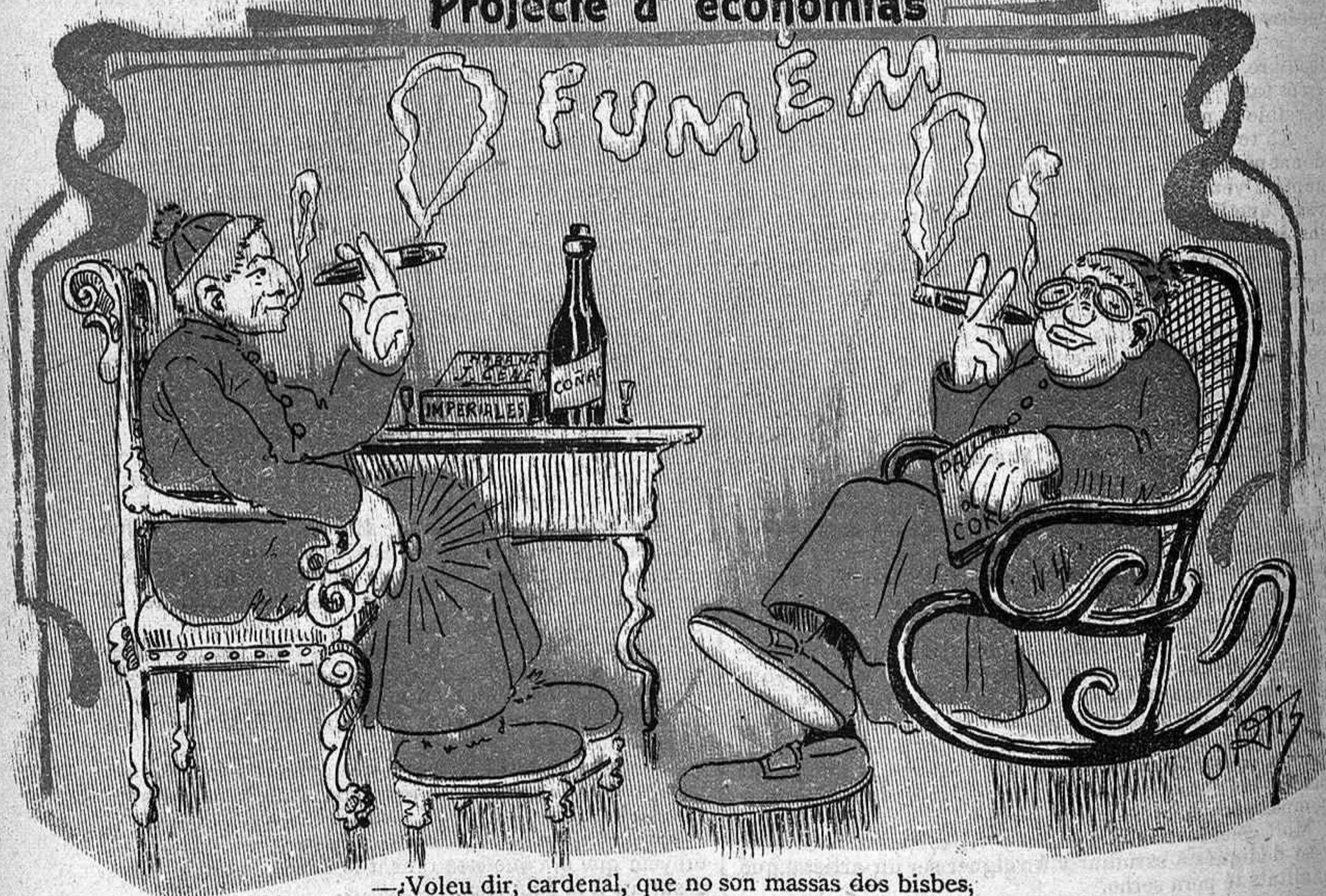
La mort del "José Roca"

—Apártat, que vull passar!
—Jo que no ho vull, te replico,
—Donchs, prompte, per insolent,
Roca tens d'anar á pico.

Projecte d'economías

FUMÉM

—¿Voleu dir, cardenal, que no son massas dos bisbes,
per una sola diócessis.
—Aixi estarem més descansats y com mon antecessor
podrem dir: «¡Fumém, fumém!»

Una gallegada

Lamentacions de canama,
dolsas promesas y prechs...
d' aixó, molt més qu' un programa
s' en pot di un sach de gemechs.

¡Mala negada fassill!

Valent, nit! *Cuanto como esta tan puras...* Però, fillets, quan un home está de pega... Perque fassin lo favor de dirme (... si volen; s' entén). Si arriuan á rebre una tarjeta perfumada, d' oló... de dona, concebuda en los següents termes: «*Le aguarda esta noche de visita negligé y puramente confidencial en su casa: calle, etc, etc... una admiradora de usted; no falte. Mucha discreción. AMELIA.*» ¿Qué haurian fei? Rebre aquesta missiva y posarme capficat, vá ser tot hú. No podía atinar ab l' autora de tal tarjeta, però al últim... ¡Ángela! ¿Amelia? Ja 'l tinch. La célebre bailarina del Liceo; la que... ¡Sí, vaja! No hi ha dupte. Aixó es peix al cove. Veritat que dels que 'm llegeixen, tots, per no dir més, ¿haurian aprofitat aquesta hora tonta? Donchs es precisament lo que jo vaig fer y consti que al confessarho 'm cau materialment la cara de vergonya. Sí, senyors: hi vaig anar. ¡Quina nit! Lo cor me feya *trip trap*, com en Capdevila fent los *Tres Toms!* ¡Una aventura! ¡Si la meua senyora ho sab, m' escanya! Truco: s' obra la porta ab molt misteri y... ¡oh desilusió! quan me creya trovar una má fina, suau, que 'm conduhís pera entrar en aquella casa, lo niu d' amor que jo somniava, sento una mà de ferro que m' agarrota fins á asfixiarme; me defenso com puch; aixeco el bras y ¡plaf! ensopego la galta d' un home: ell crida; jo més qu' ell y després... no recordo més que abrahonats tots dos com dos camálchs, hem anat rodant per terra com una pilota y qu' aquesta pilota, d' un bot ha anat á parar á la teulada del Govern Civil! ¡Jo al Govern Civil! ¡May me 'n he vist de més frescas!... Y aquí 'm tenen: sense rellotje; que á la quènta no ha tingut prou corda pera presenciar l' escándol, y ab un tanto al bras: al mitj de la *vacuna*.

¡Malehida Amelia! ¡Aixís quan sortís aquesta nit á las taulas, las camas estessin *avingudas* pera ferla caure y li passés lo teló de boca per sobre la del estómach! May hauría dit que unas faldillas poguessin portar tant *rossech*. Per qui més ho sento es per la pobra Pepita; sí; ella; ¡que may m' ha demanat res que no fós del cas! ¡Pobreta! Avuy 'm demana 'l divorci.

Al menos aquell ximplet no s' hagués *près* malament la bofetada; l' assumpto estava acabat; però jo ja ho veig, lo *morat* costa de traure y hi han entrat tots cinch dits, y es clar: no podía passar altra cosa: ¡un cambi de tarjetas! ¡Ay mare! ¡Jo, un desafiol! ¡Si ni sabré contar los passos! ¿Y no es ben trist, tan jove, que 'm fassin un forat sense dar-me *dormitori*? ¡Ay Deu meu! ¡Descuydat d' apuntarte aquesta calaverada! ¡Fesme aquest favor y de passada digas á Sant Joseph, que si té un rato perdut que 'm fassi una caixa mortuoria que hi cápiga jo y la meua mala sombra! ¡Animo, Pepito! Ja tinch la excusa: diré... ¡que hi estat de consulta á casa d' un malalt que ha *prés* passatje per l' altre barril! ¡Ja ho has dit!

—Deu lo guard: ¿sabs quina hora es?

—¡Bó! ja m' ha filat que 'm falta el rellotje. Avants de tot, Pepita, dígam: ¿cóm has passat la nit?

—¿Y gosas á preguntarmho? Sápigas que desde

avuy jo no soch la teua esposa ¿ho sents? Soch una... qualsevol.

—¡La cosa s' embolica! Però ¡vinam aquí! ¿No compréns que prou pena he tingut jo de no haver pogut estar al teu costat? No compréns... (¡Ara vé la sort de matar!)

—Ja sé lo que vas á dirme: qu' has tingut una...

—Una consulta, justament. Lo pobre don Sebastia que després de la que várem tenir ara fá dos mesos estava en la convalescencia, ahir vá tenir lo capritxo de llevarse y... ¡está clar! ab la debilitat, las camas li fan figa y *cau*; ab la cayguda... *recau*. (¡Ara, ara 'm fá *Sant Vicents*, a! a!)

—No 't crech. ¿Una consulta fins aquesta hora?

—¡Cá, donal de la consulta n' ha vingut una discussió ab l' altre metje; un burro que no sab ni remenar la medicina avants d' usarla. (¡Animo, Pepito, que sembla que s' empassa la píndola!)

—Me resisteixo á créuret. Me sembla que m' enganyas.

—¡Fuig, dona, fuig! ¡De qué m' ha de venir enganyarte! ¡Ah! ¡peró si no me 'l treuhen l' esguerro! Mira que dir que aquell bon senyor patía d' una *laringitis*, quan la enfermetat precisament prevenia de la *caixa*! Tenía 'l centre tan regirat que semblava una capsa de soldats de plom! (¡Me sembla que ja la tinch convensuda!) ¡Ah! però aquet galeno se 'n recordará de mi. Haig de fer sapiguer á qui no ho sápigas, que *afana* ossos del Hospital y fá estar los malalts descotxats pera que *recaiguin* y puga cobrar més visitas! Ho juro!

—Bueno, vaja; deixemho corre, home! Però ¿qui no 't feya enviar un recado?

—No n' hi havían. Bé: vull dir que no hi havia ningú disponible.

—¡Si sapiguessis, Pepito, la nit que he passat! Encare no m' hi despullat.

—¡Pobra rateta meua! No t' espantis; mira; aquesta nit ens despullarem dugas vegadas ¿sents?

—¡Pots ben estar de bromal! ¡Hi pensat més cosas! Si un cotxe t' havia aixafat...

—¿Que no 't tinch dit que sempre passo per l' acera?

—Y ¿qui 'm diu que passant per l' acera, un mal intencionat sortint d' una escaleta...

—Sí; es veritat; desde avuy no passaré per enlloch ¿estarás contenta? (¡Ja puch posar bandera! Hi arriuat al quint pis sense haverhi cap desgracia!

—Senyoret, hi ha don Carlos.

—¡Peró no siguis tossut, home! En últim cas lo desaffio sería á primera sanch.

—¡Me fán riure ab aixó de primera sanch; com que la sanch no vá per números, qui 'm diu á mí que d' una burxada tregui la primera, la segona... ¡Ah no; jo no m' hi arrisco! Val més *passar* com á cobart, que no que 'm passin com á valent.

—¡Bravo! Es lo gran sistema pera que el teu contrincant, vejent que arronsas, te reventi. No siguis tonto. Lo primer Deu lo guard ha de ser:—Estich resolt á bátrem á mort;—y continúas cridant:—Trihi armas; á tres milímetros y á destrá, guillotina ó... *cadena perpétua*, no passo per menos.

—¡Cóm ho dius tú! ¡Com que no hi jugas en aquesta partida! Tu no més contas els *tantos*.

—Déixat estar de músicas y segueix els meus consells.

—¡Ay pobre de mi! y pensar que á horas d' ara la cara d' aquell home deu semblar l' anunci d' una guantería! Perque aquella cara ja la pot tirar á mar; no la podrà fer servir més.

—¡No t' espantis, home: no t' espantis! conta ab mi.

—¡Puch anar contant! Jo que may he arribat *senyalat* á casa... Al menos me dongués un plasso, podria anar al Camp de la Bota á apendre de tiro al blanc, però...

—Y... ¿cóm se diu 'l *valent* que ha tingut la debilitat de desafiarte?

—Té; aquí tens la tarjeta: *J. Palau Tordera*.

—¡Ja! ¡ja! ¡ja! ¡ja!

—¿Qué t' has tornat boig?

—Déixam riure, home; déixam riure! Ay! No sé si podré riure tot lo que necessito! Ja! ja! ja!

—Vés fent, home; vés fent. Ja m' avisarás quan estiguis tip de *desvaporar*.

—Y es clar, home! Sembla mentida! A la quènta no llegeixes cap diari! Estás molt atrassat de notícias, noy!

—¡No t' entench; la veritat! ¡Explicat d' una vegada!

—Té: passa la vista per aquet *Diluvio* de la setmana passada; aquí:

Aviso al público

Hace algún tiempo que una conocida litografía de Barcelona practica una fórmula de propaganda que por lo original puede acarrear el mejor día serios disgustos. Se trata de un caballero que patrocinado por el establecimiento en cuestión y al efecto de propagar la calidad de las tarjetas de su fabricación, anda por ahí provocando desafíos á derecho y siniestro, que naturalmente no se llevan á efecto. Dicho caballero se firma J. Palau Tordera.

—¿Ho veus, home, ho veus!

—¡¡Mala negada fassi!!

JOAQUIM MALLEU.

SUSCRIPCIÓN

á benefici de la

VIUDA Y FILLS DEL MALOGRAT POETA

Marián Eseriu

SUMA ANTERIOR. 132'25 ptas.

Implorantli un «Pare Nostre» pera l' etern descans de l' ánima de la esposa del donador , 25

TOTAL. Pessetas 157'25

Queda tancada la Suscripció.

Nostre retrato

Carlota de Valsois

Aixis s' anomena la celebrada domadora d' elefants, quin retrato publicuèem en la primera plana d' aquet número.

Aquesta artista, tan aplaudida actualment en el Tívoli Circo Equèstrè, ha lograt junt ab sos amestrats paquiderms, atreure 'l públich de las més importants poblacions.

Váginla á veure, si no l' han vista encare, y estém segurs de que aplaudiràn gustosos á la *mestra* y á sos colossals *deixeples*

DESITJOS

Voldria Pepa maca, que á la nit tornantme jo un mosquit al quarto en que tu dórms pogués entrar per véurert... despullar.

Lo desitj més gran que tinch, y el que més me fá pensar, es: que voldria explicarme, com se sap que ván pecar nostres pares, si allavorans segons he sentit á dir, eran sols al món ¿Diguéume: qui podrà dir: —¡Jo ho hé vist!?

JOSEPH VILA ORTONOBES.

LE TRIANON

La nova Empresa que té en explotació aquest café-concert, sembla que vé animada dels millors propòsits, ja que sense volguerse despendrer del públich especial á las pantomimas, ha organiat ademés una numerosa *troupe* d' *etoiles* y atraccions, á fi de eridar en son local als aficionats á aquest género.

Sobressurt en la *troupe* la diva Mlle. Freedgy que tant per sa bonica y extensa veu, com per la intenció que dona á los *couplets* que canta, y també per sa imponent figura, pot rivalisar ab las millors estrellas que havém sentit en nostres escenaris

La adquisició de Mlle. Freedgy es tant important, que creyém que ella sola se bastará pera acreditar á aquet local y fer que sigui un dels més concorreguts de nostra ja important ciutat.

La nova Empresa, ha procurat arrodonir lo quadro, per lo que ademés de la nombrada artista, conta ab lo concurs de la bella Loé que es verdaderament bella, y ademés de possehir formas esculturals las mostra sense le més petit temor ni eserúpul, per lo que el públich s' hi *entusiasma* de vritat.

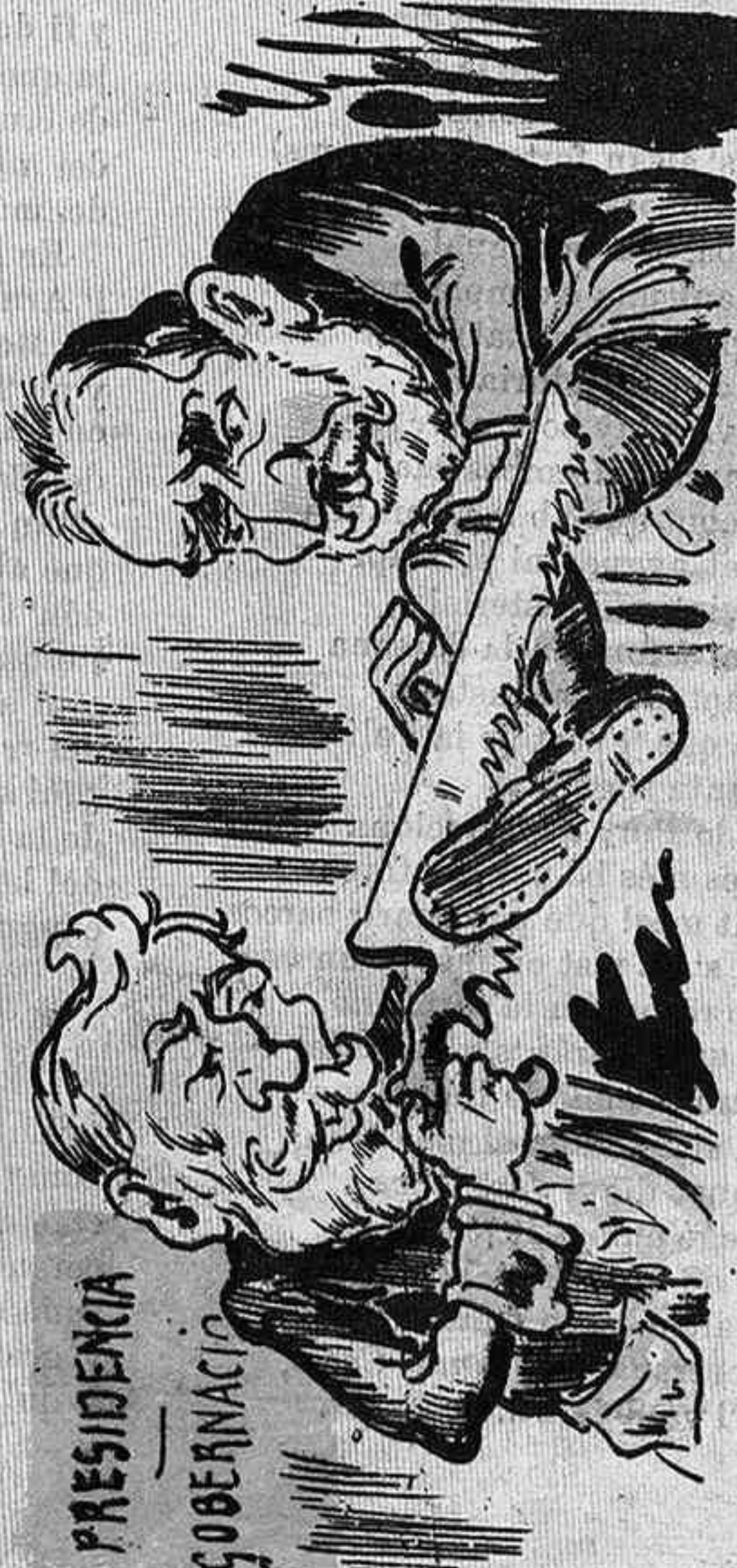
També cal fer menció de la excéntrica Mlle. Franch, si bé es potser un xich massa excéntrica.

Del quadro espanyol, s' hi distingeix la parella de ball Morales-Marqués y en las pantomi mas fá las delicias de sos apassionats lo pierrot Ventura Ibáñez.

El programa de 'n Moret son rosaris y oracions,

la palla del llit del jayo y un sach de benediccions.

Nada, es precis tallar aquestas pantorrillas al caciquisme. ¡A veure si aixis están contents a Barcelona y el rixat pot fer el viatge!

—Ahont anéu, Manel, tant carregat!
—¡Ay fill méu! Teniam aquets llibrots de un Certamen y no sabent que ferne, hem pensat regalartels perque veigis si se t' estima!

LA VUYTADA

La planxa de 'n Sánchez Toca demostra d' un modo clar (á pesar de Toca dirse) que no hi há pas gens tocat d' ensá que dú la cartera plena de projectes plans y reformas marineras, perque al primer Deu vos guard' li ha contestat la Marina: —¡Deu vos ampari, germá! ¡No sou vos qui ha de salvarnos! ¡¡Estém ben ennavegats!!... Y desde 'l Cap Finisterre fins al Cap de Trafalgar, desde 'l Ferrol fins á Cádiz, tots, per unanimitat, los marins qu' encare 'ns restan dels desastres colonials, (perduts lo timó y la brúxula de la patriótica nau, sens direcció de cap classe en lo bell mitj de la mar de véus regeneradoras que s' alsan fortas com brams) li han oposat á n' en Sánchez la proa, tots per igual, (donant una exemplar proba de gran solidaritat) y la conservaduria que va avuy com navegant al payre, tal embestida ha rebut que ab l' esboranch ha fet ayguas al principi del viatge ministerial anant á fons en la dársena del anteport, al instant. Com que 'l port de la Política te tanta seguritat com lo Port de Barcelona qu' es més bó per naufragar ¡molt més! que per guarir barcos, eom s' ha vist en més d' un cas! Sino recordém la *Stephano* que anys atrás 's vá estellar contra 'l moll de Barcelona com si estéssim al mar gran; y aquet dia 'l *Josè Roca* se vegé embestit ¡carám! part de dins de la Escollera per altre barco mercant qu' entrava, lo *Manuel Calvo*, que 'l vá deixar... reventat.

Lo *Roca* es en Toca Sánchez que ha anat á fons al virar; y 'l *Calvo* es, ab sa embestida, la Marina... que n' hi há un fart.

La reunió dels ex-ministres del re-partit lliberal posa de relléu las altas dots del tot excepcionals que sobre 'ls séus en Sagasta (que Deu l' hagi perdonat) tenia ab la seva mónita, y l' ascendent exemplar que dintre de la Política exercia lligant caps del capdell del fusionisme plé d' embuls; caps deslligats de tota mira patriótica y fi desinteressat, ja que ab l' ambició que 'ls guia de crupirse, donchs lo tall del *torn pacífich*, sols miran de, mútuament, reventars;

En Montero ab son programa; l' Armijo ab tots 'ls séus plans; en Moret ab sos projectes; y ab 'ls séus ciris trencats en Canalejas y 'l *rancó* del Catecisme *esquerdat*, están dant un espectacle que ab tot y darlo de franch don' tant gust com si 'ns freguéssin l'esquena ab fregalls d' espart... ¿qui se n' endurá l' herencia del *vell pastor*... sens' remat? ¿qui s' emportará la *moma* de la situació, un cop ja del bell cim del candelero caygui 'n *Sin-vela*?... ¡Veyám!

En pes tota la Castilla com un sol home s' ha alsat clamant contra Catalunya perque s' ha atrevit ¡Deu Sant! *nada menos* que á fer passos y gestions pera alcansar lo qu' en las nacions més lliures

ne diuhen *Zona neutral*. Y 'l *granero* de l' Espanya (que realment es plé de *grans*... ¡no de cereals! de *grans*... homes que son *homes grans*, si acás,) ha enviat cent mil telégramas tots urgents, sencionals, oposantse á nostra Cambra de Comers y á la ciutat que per la seva importancia, (mal que pesi als d' Ebro enllá) per sa posició marítima, per son giro universal, per sa posició geográfica, per sa historia y sos anals, mereix de sobras la *zona* ó be al menos un *port franch* que seria una ventatja pe 'ls espanyols tots plegats y seria de passada un pas llarch, pas de gegant, pe 'l camí de las modernas maneras de comerciar ab las nacions extrangeras, de tots colors y tamanys que 'n tenen fins las butxacas plenas de *zonas neutrals* y ports franchs de tota mena que aqui no hem obtingut may.

L' últim diumenie á la tarde al Liceu 's va trovar una veu (als temps que corren) qu' es d' or de divuyt quilats; una veu que recordava la *divina* de 'n *Julian* per sa puresa y potencia. Quan l' Utor reuneixi l'art á sa manera d' emétrela y al modo de dá 'ls tóns alts y á la mimica precisa per fer ópera, ja cal que s' amaneixin la bóssa 'ls *amateurs*, que, ab l' afany de sentirlo, las empresas y 'ls revenedors... ¡ay, ay, per' sentir al nou Gayarre quin Agost tots ells farán!

PEPET DEL CARRIL

LA TOMASA

Cara y creu

—¡Brillant pervindre us espera! Veniu, fills meus, que 'ns faltan brassos!

—¡Arri allá! Entornéusen á Espanya, que aqui ja som massas!

Los nostres héroes

Batalla de Tetuán

Voluntaris cataláns

fills de nostra brava terra,
qu' en lo treball y la guerra
té l' historia fets tan grans.

¡Cataláns! puig tots parlém
llengua sempre vencedora,
sia el crit de ¡*Via fora!*
la senyal de que triomfém.
Si xusma de mala sanya
ab nosaltres vol fer broma,
¡Cataláns! ¡Mori Mahoma!
¡Cataláns! ¡Que visca Espanya!
D' Espanya l' honor sagrat
no 's pot quedar may pe' l' fanch!
Per ell darán tots sa sanch
los fills del alt Montserrat.
Barcelona y Tarragona
lluytant fan molt ruda feyna;
si á Lleyda son reys de l' eyna,
no son mancos á Girona
per Catalunya lluytá
y ajudá á nostres germáns.
Ja saben be 'ls musulmáns
lo que val un catalá.
Lluyta ab fierosa y ab manya
al devant de la trinxera.

¡Musulmáns! ¡Tots enderrera!
¡Cataláns! ¡Que visca Espanya!
JOSEPH O. MOLGOSA

4 de Febrer de 1860

CAMPANADIS

El prop dimecres dia 4 de febrer tindrà lloch en el Tivoli Circo Ecuestre una gran funció á benefici de l' Associació de Socorros pera 'ls 17 supervivents voluntaris catalans de la guerra d' Africa de 1860.

En dita funció hi pendrán part ademés dels artistes del esmentat circo, la Federació de Coros de Clavé y la Banda de la Casa de la Caritat dirigida pe 'l nostre amich, el distingit mestre compositor D. Eusebi Guiteras.

Com á curiositat, publiquem els noms dels esmentats voluntaris, que son els següents: Joseph Sangenis, Joan Loyo, Jaume Batlle, March Armoní, Joaquim Beltri, Joan Fuguet, Joseph Petrus, Benet Borrell, Macari Valle, Francesch Alberich, Joan Juncosa, Joan Rosell, Joseph Catalá, Miquel Carreras, Enrich Arbat, Joseph Dansa y y Joseph Prat.

✱

El diputat irlandés Mr. Lynch ha sigut condemnat á mort per haver lluytat al costat dels boers en la guerra del Transvaal.

Aixó 'ns ha fet exclamar:
—y ho dihém sense malícia—
¡que molt mal sol acabar
el que estima la justicia!

✱

L' adquisició dels manantials del Besós, Riera Major y Torrent de las Gorgas, se diu que ha de costar setenta sis millons y pico de pessetas al nostre Ajuntament.

Nos sembla que era Rousseau que digué, poch més ó menos, que la plaga més grossa que havia caygut sobre l' home, era la de la *civilisació*.

Aquesta frasse s' ha d' interpretar per lo que vol dir, no atenentse al seu sentit literal.

Efectivament: los refinaments de la *civilisació*, han creat una pila d' atencions, que fán que l' home culte ab prou feynas pugá menjar.

No neguém la utilitat de l' adquisició dels manantials de referencia, com no neguém tampoch la de possehir bons empedrats y bon servey d' alumbrat, etc., etc.; però creyém també que sent una mica menos escrupulosos en lo que á ditas atencions se refereix, podriám lograr una importantíssima rebaixa en las tarifas de consums que tant directament afectan als pobres.

¿Quín goig pot donar á las classes necessitadas poguerse rentar la cara á raig fet, no donar cap ensopgada pe 'ls carrers de Barcelona, y quedar admiradas de la enlluminació de la capital, si han de pagar els articles de primera necessitat á un ull de la cara?

¿Qué 's vol que Barcelona sigui una ciutat que respongui en tot á sa importancia? *Santo y bueno*; però que siguin els poderosos 'ls que atenguin á las necessitats secundarias.

Mentres los rics paguin la mateixa tarifa de consums que 'ls pobres, no anirém enlloch.

La exacció d' aquest impost del modo que 's realisa, es tan odiosa com la contribució de sang.

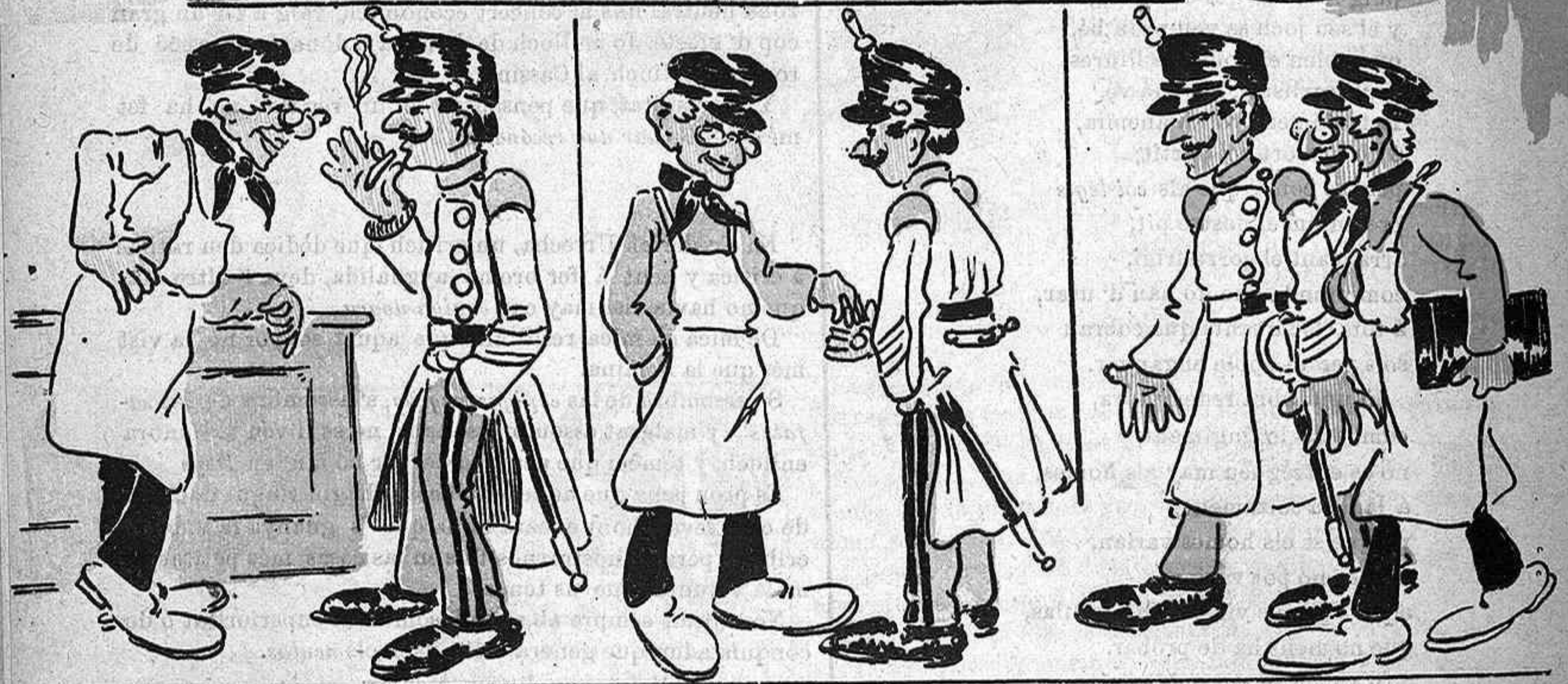
Y aixó es, sens dupte, més clar que l' aygua .. que vol adquirir el nostre Ajuntament.

✱

UN TIMON NOU

LO SISTEMA DE CALSAR BARATO

—Vull unas botinas pe 'l meu quefe; que té 'l mateix peu qu' un servidor. ¡Próhimelas!

—A la factura pòsihi 10 duros en lloch de 6, y donguim la diferencia.
—Si es servit.

—Ara anirém á la Capitania, y alli 'l meu quefe...

—Esperis aqui, que desseguida li baxo 'l quartos.

—¡Son un gran recurs els edificis ab portas á dos carrers! ¡Aquell

—¡Hombre! Jo venia á cobrarli las botinas que vosté...
—¡Jo? Si no s' en va prompte el